

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl soudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: H.W.I., narozen ..., státní příslušnost Afghánská islámská republika, toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, Balková 1,
zastoupený advokátem Mgr. Jindřichem Lechovským, sídlem Šlejnická 1547/13, Praha,

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 936/3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-274/LE-BA02-VL18-PS-2019 ze dne 10. 5. 2019,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Jindřichu Lechovskému se přiznává odměna za zastupování ve výši 4 114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Plzni do dvou měsíců od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce byl dne 1. 5. 2019 zkontrolován v tranzitním prostoru Letiště Václava Havla. Při kontrole se prokázal chilským cestovním pasem vystaveným na jméno P.S. B.D.,

narozen ..., který nebyl jeho. Následně byl zajištěn podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, a umístěn do ZZC Balková k provedení správního vyhoštění. Tam žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany.

2. Naříkaným rozhodnutím Ministerstvo vnitra rozhodlo podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců. Při rozhodování vyšlo z toho, že žalobce uvedl státní příslušnost k Afghánské islámské republice a bydliště v Kábulu. Do České republiky přicestoval přes Íránskou islámskou republiku, Tureckou republiku a Řeckou republiku. Tam pobýval tři až čtyři měsíce v táboře, chilský pas a letenku do České republiky získal od převaděče. Svého protiprávního jednání si byl vědom, jinak by se ovšem do Evropy nedostal. Afghánistán opustil, protože v Kábulu tragicky zahynuly jeho matka a sestra. Otec s bratrem pobývají v Rakouské republice. Do Afghánistánu se nemůže vrátit z důvodu špatné bezpečnostní situace. Stejně tak se nemůže vrátit ani do Řecka, z něhož jej mohli vyhostit do vlasti. V Řecku o azyl nežádal, neboť měl v úmyslu se dostat co nejbližší otcí. Navíc by tam musel být šest měsíců v táboře, pro své psychické problémy však chtěl být na svobodě, nikoliv v uzavřeném zařízení.
3. Žalovaný na základě sdělení žalobce zhodnotil, že žalobce na území České republiky přicestoval a pobývá na něm neoprávněně (na základě cizího pasu pořízeného za úplatu), nemá k němu žádný vztah a nic mu nebránilo požádat o mezinárodní ochranu před zadržením. Jeho žádost tedy byla účelová s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Protiprávní jednání a absence vztahu k České republice svědčí o nebezpečí, že se žalobce bude vyhýbat povinnosti vycestovat a bude mařit výkon rozhodnutí o vyhoštění. Ve věci nebyl důvod uplatnit zvláštní opatření namísto zajištění, protože nelze předpokládat změnu dosavadního jednání žalobce. Zajištění slouží i k efektivnímu provedení řízení o vyhoštění. Nebránil mu ani zdravotní stav žalobce, který je mladý a zdravý a není zranitelnou osobou ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu.
4. Proti rozhodnutí žalovaného žalobce brojil žalobou pro nedostatečné a neakceptovatelné posouzení toho, zda je zranitelnou osobou. Žalobce již před policejním orgánem uvedl, že trpí psychickými problémy, a to zásadním strachem z umístění do zařízení pro zajištění cizinců v Řecku. Toto vyjádření žalovaný sice rekapituloval, věcně se však zranitelností žalobce nezabýval. Pokud z vyjádření žalobce plyne, že trpí zdravotními problémy, je na správním orgánu, aby sám zjistil jejich povahu a závažnost. Zranitelné osoby je možné zajistit jen za splnění zvláštních podmínek, ty však v řízení také nebyly zjišťovány a hodnoceny. Závěr o tom, že žalobce není zranitelnou osobou, je proto nepřezkoumatelný.
5. Žalovaný k žalobě sdělil, že se dostatečně zabýval všemi skutečnostmi, které žalobce uvedl. Z vyjádření žalobce nebylo možné usuzovat, že je zranitelnou osobou, nenaznačil, že byl vystaven jakémukoliv násilí. Správný je tedy závěr, že jde o zdravého mladého muže. Psychické problémy žalobce nijak neupřesnil, jejich řešení je přitom možné hledat i v zařízení pro zajištění cizinců. Z jednání žalobce je zřejmé, že by bez zajištění mařil či ztěžoval výkon rozhodnutí o správním zajištění.
6. Napadený výrok rozhodnutí žalovaného krajský soud přezkoumal podle § 75 odst. 2 soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
7. Žalobce nezpochybňoval, že v jeho věci byly splněny podmínky pro zajištění podle § 46a

odst. 1 písm. e) zákona o azylu, tj. že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal účelově, pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, a že v jeho věci nebylo lze účinně uplatnit zvláštní opatření. Žalobou brojil pouze proti vadnému použití § 46a odst. 3 zákona o azylu s tím, že žalovaný měl informace o jeho psychických problémech a měl si před rozhodnutím učinit jasno, zda je stěžovatel zranitelnou osobou ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) téhož zákona a zda je tedy možné jej zajistit.

8. Již z obsahu napadeného rozhodnutí je zřejmá nadsazenost přesvědčení žalovaného, že se „dostatečně zabýval všemi skutečnostmi, které žalobce uvedl ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“ Žalobce se o svých psychických problémech před správními orgány zmínil opakovaně (srov. str. 2 rozhodnutí o zajištění č. j. CPR-17346-26/PŘ-2019-930504 ze dne 2. 5. 2019, či str. 2 protokolu o pohovoru ze dne 29. 5. 2019 v ZZC Balková), což napadené rozhodnutí odráží v rekapitulační části. Hodnocení tohoto sdělení však absentuje. Kladl-li snad žalovaný důraz na sdělení žalobce, že je zdravý (str. 2 poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu, při pohovoru ze dne 13. 5. 2019), je třeba je hodnotit s ohledem k pozdějšímu vyjádření žalobce, že tím minil fyzické zdraví (jde ostatně o odpověď na výslovný dotaz úřední osoby k vyjasnění rozporných sdělení o zdravotním stavu).
9. Nedostatečné pak je tvrzení žalovaného, že žalobce nenaznačil, že by byl vystaven násilí, které by z něj činilo zranitelnou osobu. Vymezení zranitelné osoby podle § 2 odst. 1 písm. e) zákona o azylu je jednak provedeno příkladným výčtem, jednak násilí není společným znakem (není vyžadováno) pro všechny vyjmenované prvky této množiny. Není proto bez dalšího významné to, že žalobce nebyl vystaven násilí. Obtíže popsane žalobcem totiž mohou spadat pod některou jinou, výslovně jmenovanou formu zranitelnosti, nebo mohou být formou samostatnou a nevyjmenovanou. Bylo však především na žalovaném, aby se touto otázkou zabýval a ujasnil si, zda pojem zranitelné osoby zahrnuje i psychické obtíže a v jaké jejich intenzitě (např. za použití výkladového pravidla *eiusdem generis*, tj. s přihlédnutím k ostatním jmenovaným formám a jejich závažnosti). Teprve poté by bylo možné hodnotit, zda je právně významná dostupnost odborné zdravotní péče v zařízení pro zajištění cizinců, kterou žalovaný argumentoval.
10. Přes právě uvedené nedostatky rozhodnut žalovaného nebyl důvod žalobě vyhovět. Ze správního spisu totiž plyne, že žalobce nechtěl být zajištěn, protože má psychické potíže, které tkví v zapomínání a poruchách spánku (srov. již cit. str. 2 rozhodnutí o zajištění ze dne 2. 5. 2019 či str. 2 protokolu o pohovoru ze dne 29. 5. 2019). Ve spisu naopak nemá oporu žalobní tvrzení, podle něhož měl žalobce již před policisty hovořit o svém „zásadním“ strachu jako následku psychických problémů. Jako příčinu obtíží žalobce před správním orgánem neoznačil obavu z umístění v zařízení pro zajištění cizinců. Stejně tak netvrdil, že psychické obtíže byly způsobeny provedeným umístěním do takového zařízení. Nic takové žalobce neuvedl při pohovoru probíhajícím již v ZZC Balková a neučinil tak ani v žalobě, přestože při obou těchto příležitostech již bylo možné blíže uvést, jak se tvrzené psychické potíže projevují a jakou mají souvislost s probíhajícím zajištěním (to není v rozporu s § 75 odst. 1 s. ř. s., pokud by šlo o pozdější projev psychických obtíží existujících již v době vydání napadeného rozhodnutí, srov. rozsudek NSS č. j. 1 As 32/2006-99 ze dne 28. 3. 2007, č. 1275/2007 Sb. NSS). Žalobce dokonce ani v žalobě netvrdil, že by zranitelnou osobou ve skutečnosti byl – namítá pouze vadu řízení, o čemž s ohledem na jednoznačnou formulaci žalobních tvrzení směřujících toliko k nedostatečnému zjištění skutkového stavu a nedostatečnému vypořádání dílčí právní otázky nemůže být pochyb. Přitom právě vyličení základních, individualizovaných

právních a skutkových důvodů, které mají vypovídat o porušení veřených subjektivních práv žalobce, je určující pro rozsah a intenzitu soudního přezkumu (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS, č. j. 4 As 3/2008-78 ze dne 24. 8. 2010, č. 2162/2011 Sb. NSS).

11. V souhrnu tak ze správního spisu a z žalobních tvrzení neplyne žádná souvislost mezi tvrzenými psychickými problémy žalobce a umístěním v zařízení pro zajištění, není zřejmá jejich intenzita a ani to, jak konkrétně by měly bránit zajištění. Účelem § 46a odst. 3 zákona o azylu přitom je právě typové vymezení kategorií osob, u nichž lze mít za to, že na ně bude mít zajištění nežádoucí následky. Proti tomu správní spis poskytuje oporu pro závěr, že obava žalobce ze zajištění je především přirozenou obavou z omezení osobní svobody, která však svou povahou neodpovídá jmenovaným typům zranitelnosti podle § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu a která sama o sobě nemůže z povahy věci bránit omezení osobní svobody ze zákonného důvodu (omezení osobní svobody se jako následku protiprávního jednání obecně bojí většina ohrožených).
12. Jakkoliv se tedy žalovaný podrobně nezabýval tvrzenými psychickými problémy žalobce a zkratkovitě jej označil za zdravého muže, je zřejmé, že napadené rozhodnutí je srozumitelné a obsahuje dostatečné důvody (zdravotní stav žalobce nebrání zajištění), které se opírají o skutkový stav, jež má oporu ve spisu. Namítané vady řízení podle § 76 písm. a) a b) s. ř. s. tedy dány nejsou. Vzhledem k tomu, že žalobce ani netvrdil, že by ve skutečnosti zranitelnou osobou byl, není ostatně jasné, jak by potenciální vada řízení měla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.
13. Z uvedených důvodů neměl žalobce ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.).
14. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jindřichu Lechovskému náleží podle § 35 odst. 9 s. ř. s. odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 4 114 Kč. Tato částka se skládá z 3 100 Kč za jeden úkon právní služby po 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu za doplnění žaloby jako písemného podání ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], z 300 Kč za jeden s tím související režijní paušál po 300 Kč a ze 714 Kč představující 21 % DPH za poskytnuté právní služby, kterou je právní zástupce žalobce povinen podle zvláštního právního předpisu odvést z odměny za zastupování a náhrad, jež byly vyjmenovány. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Plzni do dvou měsíců od právní moci tohoto rozsudku.
15. Za účtovaný úkon podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu soud odměnu nepřiznal, neboť ten je vymezen jako *první porada s klientem* včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem. Je tedy zásadně třeba, aby se po doručení usnesení o ustanovení zástupcem uskutečnila první porada s klientem (srov. usnesení Vrchního soudu v Praze č. j. 6 A 722/2000-35 ze dne 7. 6. 2002, č. 1024/2002 SJS, rozsudek NSS č. j. 4 Ads 306/2018 ze dne 6. 12. 2018 či usnesení ÚS sp. zn. IV. ÚS 22/19 ze dne 29. 1. 2019), ledaže je dán objektivní důvod, proč porada neproběhla (usnesení sp. zn. I. ÚS 1879/10 ze dne 1. 8. 2011). Poradu s klientem či důvody, proč porada neproběhla, ovšem advokát soudu nedoložil. V této souvislosti je třeba uvést, že v rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu byly k výkladu § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu vyjádřeny různé názory: např. podle rozsudku č. j. 8 Azs 38/2014-19 ze dne 23. 6. 2014 lze odměnu za tento úkon právní služby přiznat, přestože porada s klientem neproběhla. Oproti tomu rozsudek č. j. 8 Ads 271/2018-34 ze dne 25. 4. 2019 zjevně vychází z nezbytnosti porady a jejího doložení soudem (stejně tak i usnesení č. j. 6

Ads 21/2009-56 ze dne 10. 6. 2009, č. j. 7 As 143/2012-50 ze dne 28. 3. 2013, č. j. 2 Azs 140/2018-50 ze dne 28. 8. 2018, rozsudek č. j. 9 Azs 229/2015-53 ze dne 7. 1. 2016 a další). Za toho stavu vyšel krajský soud z jednoznačného znění § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu a z toho, že žalobu v její konkrétní podobě bylo možné vyhotovit již na základě podkladů zaslanych advokátu soudem bez větší „přípravy zastoupení“, tj. pouze v rámci sepsání žaloby jako úkonu honorovaného již podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze do dvou týdnů od jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, je-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 12. července 2019

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce